



SENAT  
RZECZYPOSPOLITEJ  
POLSKIEJ

XI kadencja

# Zapis stenograficzny

z posiedzenia  
Komisji Kultury  
i Środków Przekazu (11.)

17 kwietnia 2024 r.

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (druk senacki nr 70, druki sejmowe nr 257, 285 i 285-A).
2. Opinia komisji w sprawie wniosku senator Haliny Biedy o zorganizowanie w Senacie wystawy „Nie ma we mnie czarodziejstwa słów”, poświęconej życiu i twórczości Czesława Miłosza.
3. Opinia komisji w sprawie wniosku senator Agnieszki Gorgoń-Komor o zorganizowanie w Senacie wystawy „Nie oceniaj mnie! To nie moja wina! #ChorujęNaOtyłość” w ramach kampanii społecznej pt.: „Otyłość to choroba. Nie oceniaj, nie odchudzaj, tylko lecz”.

(Początek posiedzenia o godzinie 14 minut 04)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Jerzy Fedorowicz)

**PRZEWODNICZĄCY**  
**JERZY FEDOROWICZ**

Dzień dobry państwu.

Otwieram posiedzenie Komisji Kultury i Środków Przekazu.

Przedstawiam porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
2. Opinia komisji w sprawie wniosku senator Haliny Biedy o zorganizowanie w Senacie wystawy „Nie ma we mnie czarodziejstwa słów”, poświęconej życiu i twórczości Czesława Miłosza.
3. Opinia komisji w sprawie wniosku senator Agnieszki Gorgoń-Komor o zorganizowanie w Senacie wystawy „Nie oceniaj mnie! To nie moja wina! #Choruję na otyłość.”

Czy do porządku posiedzenia państwo senatorowie zgłaszają jakieś uwagi? Nie.

Jest mi miło powitać naszych gości: panią minister, sekretarz stanu, generalnego konserwatora zabytków – panią Bożenę Żelazowską; pana Jakuba Wiśniewskiego, zastępcę dyrektora Departamentu Ochrony Zabytków; pana prof. Andrzeja Michałowskiego, prezesa Zarządu Głównego Stowarzyszenia Naukowego Archeologów Polskich. Pan prof. Przemysław Urbańczyk jest naszym gościem, z Instytutu Archeologii UKSW oraz Instytutu Archeologii i Etnologii PAN. I prof. Marcin Danielewski jest naszym gościem, z Wydziału Archeologii Uniwersytetu Adama Mickiewicza. Witam oczywiście pana mecenasa Macieja Telca, głównego legislatora w naszym Biurze Legislacyjnym; panią Adriannę Skupień, praktykantkę... Bardzo miło jest nam panią powitać. (Oklaski)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

...Pana Łukasza Makarskiego z Biura Legislacyjnego, głównego legislatora biura; panią Barbarę Okulę z Sejmu i panią...

(Głos z sali: Pana.)

Tak, pana Okulę Grzegorza. Dobrze.

Proszę państwa, otrzymaliśmy projekt ustawy, która wyszła do nas z Sejmu, z zaleceniem od pana marszałka Hołowni przeprowadzenia debaty.

Oddaję w tej sprawie głos pani minister. Oddaję głos pani Bożenie Żelazowskiej z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Bardzo proszę...

Przypominam wcześniej, że nad tą ustawą pracowaliśmy w poprzedniej komisji pod przewodnictwem pani Barbary Zdrojewskiej. Spotkaliśmy się z całą grupą architektów. Wymieniliśmy poglądy...

(Głos z sali: Archeologów.)

Archeologów.

Wymieniliśmy poglądy na ten temat. W sumie w większości zgadzaliśmy się z przedłożonymi, że tak powiem, problemami.

W takim razie po tej informacji udzielam pani minister głosu. Bardzo proszę.

**SEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO**  
**BOŻENA ŻELAZOWSKA**

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowne Prezydium! Panie i Panowie Senatorowie! Pani Poseł! – jest z nami sprawozdawca. Drodzy Państwo!

Otóż cieszę się, że dzisiaj na posiedzeniu komisji zajmujemy się tą ustawą, a właściwie zmianą do ustawy o ochronie i konserwacji zabytków, w przeddzień Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków, który będzie miał miejsce jutro. I zapraszamy państwa na uroczyste obchody do Zamku Królewskiego w Warszawie. Jutro będzie też bardzo ciekawa konferencja, właśnie na temat ochrony zabytków.

Dobrze że dzisiaj zajmujemy się tą ustawą, bo, tak jak pan przewodniczący był łaskaw wspomnieć, zarówno senacka, jak i sejmowa komisja kultury dosłownie miesiąc czy 2 miesiące przed wyborami zajmowały się tą zmianą do ustawy. Wiemy, jakie środowiska tę zmianę popierały. Niestety, w trakcie debaty nad tą zmianą do ustawy nie wysłuchane zostało środowisko naukowe. Cieszę się, że dzisiaj panowie jesteście na posiedzeniu tej komisji.

Jaka jest historia, to my wiemy, ale cieszę się, że pani poseł zgłosiła poprawkę, bo inaczej ta ustawa i te zmiany weszłyby w życie już 1 maja. A one zbyt daleko liberalizowałyby te przepisy.

Chcemy, aby ten czas, który jest nam potrzebny, czyli rok, po którym ta ustawa mogłaby wejść w życie dzięki poprawce pani poseł, pozwolił na zmianę całej ustawy. Po prostu cała ustawa, tak jak już państwu mówiłam na poprzednim posiedzeniu komisji, jest do zmiany. Ja myślę, że będzie to dobry czas, abyśmy mogli wysłuchać w spokoju zarówno środowiska eksploratorów, jak i środowiska archeologów czy środowisk naukowych i dokonać dobrych zmian tej ustawy. Bardzo dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY**  
**JERZY FEDOROWICZ**

Dziękuję bardzo.

W tej chwili zwracam się do pana mecenasa Macieja Telca: proszę o opinię Biura Legislacyjnego.

**GŁÓWNY LEGISLATOR W BIURZE LEGISLACYJNYM W KANCELARII SENATU**  
**MACIEJ TELEK**

Dziękuję bardzo.

Ustawa nie budzi zastrzeżeń legislacyjnych, ale chciałbym zwrócić państwa uwagę na 2 kwestie natury formalnej.

Pierwsza dotyczy zakresu ustawy. Otóż pierwotny projekt ustawy przewidywał uchylenie ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków z tych przyczyn, dla których Senat X kadencji odrzucił tę ustawę. Czyli że ta ustawa jest, ogólnie rzecz biorąc, niezgodna z przepisem konstytucji, który stanowi, że Rzeczpospolita Polska strzeże dziedzictwa narodowego.

W toku prac nad projektem ustawy w Sejmie zgłoszono do niego, o czym mówiła pani minister, 2 poprawki, które sprowadzają się do tego, że w miejsce uchylenia ustawy przewidziano wydłużenie *vacatio legis* tego projektu o rok, do 1 maja 2025 r. I w związku z tym, że jest to bardzo istotna zmiana zakresu ustawy, a została ona wprowadzona w drugim czytaniu, to pojawiają się wątpliwości, czy takie poprawki nie naruszają konstytucji, ponieważ tak daleko idące zmiany w stosunku do pierwotnego przedłożenia wymagają, aby były one zgłoszone na jak najwcześniejszym etapie postępowania ustawodawczego w Sejmie i na pewno nie na etapie drugiego czytania. To jest pierwsza kwestia.

A druga kwestia to jest sprawa dotycząca terminów i kalendarza prac nad ustawą. Otóż, ponieważ ustawa musi wejść w życie 1 maja 2024 r., bo w przeciwnym wypadku będzie bezprzedmiotowa,

to terminy, które zostały przewidziane w konstytucji dla Senatu i dla prezydenta, nie zostaną dotrzymane. I to również rodzi pytanie co do zgodności z konstytucją. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY  
**JERZY FEDOROWICZ**

W takim razie ja mam pytanie. Czy jeżeli my przyjmiemy to bez żadnych poprawek, to ta droga nie będzie skrócona w związku z tym, bo ustawa nie będzie musiała już iść do pana prezydenta?

*(Głos z sali: Nie.)*

Czy ja się mylę?

*(Wypowiedzi w tle nagrania)*

*(Głos z sali: Do prezydenta musi iść.)*

Dobrze.

*(Wypowiedź poza mikrofonem)*

Właśnie, o to mi chodziło.

GŁÓWNY LEGISLATOR W BIURZE LEGISLACYJNYM W KANCELARII SENATU  
**MACIEJ TELEĆ**

Ona musi iść do pana prezydenta.

*(Przewodniczący Jerzy Fedorowicz: No, wiadomo.)*

Co więcej, pan prezydent musi ją podpisać w takim terminie, żeby ona została opublikowana 1 maja. Jeżeli tej daty się nie dotrzyma, to ta ustawa będzie bezprzedmiotowa, ponieważ ustawa, której vacatio legis jest wydłużane, wejdzie w życie i...

*(Przewodniczący Jerzy Fedorowicz: Rozumiem.)*

...ta się nie ziści.

PRZEWODNICZĄCY  
**JERZY FEDOROWICZ**

Dziękuję bardzo.

Pani Minister, proszę o wytłumaczenie nam tego.

SEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO  
**BOŻENA ŻELAZOWSKA**

Już spieszę, żeby państwu wytłumaczyć.

Otóż my zdajemy sobie sprawę z tych terminów.

I też powiem, dlaczego tak się dzieje. Jak państwo wiecie, urządzamy już czwarty miesiąc i od samego początku zaczęliśmy zmiany i pracę nad tą ustawą. Pan minister chciał, aby ta ustawa była projektem rządowym. I najpierw był to projekt rządowy. Później okazało się, że wtedy jest jeszcze dłuższa droga i że naprawdę nam nie wystarczy czasu. W ostateczności zdecydowaliśmy się, aby to był projekt poselski. I stąd ten czas jest taki, że nam teraz brakuje 2 dni, jeżeli chodzi o podpis pana prezydenta.

Tak że proszę państwa o to, żebyśmy może wykorzystali nasze możliwości prawnie dozwolone.

*(Wypowiedź poza mikrofonem)*

Bo inaczej 1 maja jest już niebawem i ta ustawa wejdzie w życie.

PRZEWODNICZĄCY  
**JERZY FEDOROWICZ**

Dziękuję bardzo.

Pani przewodnicząca Barbara Zdrojewska prosi o głos.

SENATOR

**BARBARA ZDROJEWSKA**

Ja tylko uważam, że troszkę za mało powiedzieliśmy o tym, dlaczego to jest tak pilne, dlaczego musimy to zrobić teraz i dlaczego robimy długie vacatio legis. Dlaczego teraz?

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bożena Żelazowska: To ja poproszę pana dyrektora.*)

PRZEWODNICZĄCY

**JERZY FEDOROWICZ**

Pan dyrektor Jakub Wiśniewski.

Proszę, Panie Dyrektorze.

ZASTĘPCA DYREKTORA DEPARTAMENTU OCHRONY ZABYTKÓW  
W MINISTERSTWIE KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

**JAKUB WIŚNIEWSKI**

Panie Przewodniczący! Pani Minister! Szanowni Państwo!

Sytuacja wygląda w ten sposób, że istota tej zmiany, w przypadku której jest przesunięte vacatio legis o rok, do 1 maja 2025 r., zasadza się na stworzeniu aplikacji mobilnej do zgłaszania poszukiwań zabytków. Tej aplikacji mobilnej ani, co więcej, pełnych danych do jej stworzenia nie ma. Zarówno nie było ich w dniu 31 grudnia 2023 r., w dniu podpisania tej poprzedniej ustawy przez pana prezydenta, jak i nie ma tych danych ani tej aplikacji dzisiaj i nie będzie ich 30 kwietnia. Absolutnie nie ma możliwości w tej sytuacji, żeby te wszystkie funkcjonalności zadziałały 1 maja.

I ten stan rzeczy, co jest bardzo ważne do podkreślenia, powoduje, że 1 maja generalnie nie będzie możliwości legalnego poszukiwania zabytków, gdyby ten stan prawny, który mamy dzisiaj, czyli nowelizacja ustawy z 13 lipca 2023 r. o ochronie zabytków i opieki nad zabytkami, miał faktycznie obowiązywać. Przesunięcie vacatio legis, przesunięcie terminu obowiązywania tej ustawy o rok, do 1 maja 2025 r., umożliwi osobom, które chciałyby poszukiwać legalnie zabytków, korzystanie z obecnie obowiązujących przepisów, a więc składanie wniosków o pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków na poszukiwanie zabytków. Ten stan prawny obowiązuje dzisiaj, tzn. obowiązuje 17 kwietnia, i on będzie obowiązywał do 1 maja.

I też będzie obowiązywał później. I te prace, które mają się zadziać do 1 maja – tak jak pani minister tutaj podkreśliła, prace dotyczące nowelizacji ustawy o ochronie zabytków i opieki nad zabytkami – powinny uwzględniać szeroko rozumiane postulaty osób zainteresowanych ochroną dziedzictwa archeologicznego. Tamta nowelizacja ich nie uwzględniała.

Ale, tak jak mówię, całe środowisko eksploratorów, osób, które chciałyby poszukiwać zabytków, 1 maja 2024 r. będzie w takiej sytuacji, że jakiegokolwiek poszukiwania nie będą zgodne z prawem. A chciałbym podkreślić, że obok przepisów odnoszących się do poszukiwań zabytków, przepisów szczegółowych, istnieje jeszcze przepis karny dotyczący niszczenia zabytków. W przypadku tego czynu kara najwyższa to jest 8 lat pozbawienia wolności. A więc sytuacja, że nie będzie aplikacji i nie będzie możliwości poszukiwania za pozwoleniem, które zostało uzyskane od wojewódzkiego konserwatora zabytków, generalnie naraża taką osobę na popełnienie czynu zabronionego obciążonego karą pozbawienia wolności w sytuacji, gdyby on taki zabytek odnalazł. Choć to przestępstwo jest przestępstwem materialnym. Tutaj samo poszukiwanie zabytków można uznać za taki akt, który powoduje niszczenie. Nie zniszczenie, a sama aktywność. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY

**JERZY FEDOROWICZ**

Otwieram dyskusję.

Pierwszy zgłosił się pan senator Wojciech Skurkiewicz.  
Panie Senatorze?

SENATOR  
**WOJCIECH SKURKIEWICZ**

To nie tyle dyskusja, ile... Ja mam pytanie do pani minister czy do pana dyrektora.

Jeżeli państwo w swojej opinii... Przynajmniej pan dyrektor to wyraził. Jeżeli pan uznał w swojej opinii, że to jest tak ważne i tak ważne, to dlaczego nie pojawiła się ta nowelizacja zdecydowanie wcześniej? Choć też uważam, że ona się pojawiła dość wcześnie, bo pojawiła się 20 marca jako druk sejmowy. I dzisiaj Senat jest stawiany pod pręgierzem, że tak powiem, że musi robić szybko. Dlaczego nie wcześniej? To jest moje pytanie. Bo wiecie państwo, dzisiaj, jak słusznie pan mecenas zwrócił uwagę, może się okazać, że pan prezydent tej ustawy nie podpisze przed dniem 1 maja.

*(Rozmowy na sali)*

A mogliście państwo to uczynić zdecydowanie wcześniej, nie czekając do ostatniej chwili.

*(Rozmowy na sali)*

Jeśli pani senator i pan senator pozwolą, to ja będę się wypowiadał. I obiecuję, że nie będę się pani senator wtrącał, kiedy pani będzie miała coś mądrego do powiedzenia. A więc apeluję do pani, żeby pani powstrzymała swoje wtręty, bardzo nieeleganckie, nieprzyzwoite i niegodne.

Szanowni Państwo...

*(Głos z sali: Bez przesady.)*

...mam pytanie wprost: dlaczego tak późno? Dlaczego dzisiaj? Bo, Pani Minister, Senat pracuje bardzo intensywnie. Poprzednie posiedzenie Senatu trwało niespełna 2 godziny. Przed miesiącem posiedzenie Senatu trwało niewiele ponad półtorej godziny. Tak obraduje Senat w dzisiejszych czasach. Mogliśmy to przyjąć zdecydowanie wcześniej i pracować nad tym w bardziej komfortowej sytuacji. Bo dzisiaj jesteśmy postawieni praktycznie niemalże pod pręgierzem, jak również pan prezydent. I ja nie wiem, czy pan prezydent tę ustawę podpisze przed dniem 1 maja, tym bardziej że państwo wiecie, że prezydent uznał, że jest określona wada konstytucyjna, jeżeli chodzi o ustawy przyjmowane przez Sejm w niepełnym składzie, i praktycznie każdą z tych ustaw kieruje do Trybunału Konstytucyjnego.

A więc moje pytanie jest otwarte – z całą sympatią i szacunkiem dla pani minister, bo znamy się wiele lat i współpracuje nam się bardzo dobrze – dlaczego tak późno?

PRZEWODNICZĄCY  
**JERZY FEDOROWICZ**

Dziękuję bardzo.

Jeszcze, nim będzie odpowiedź, przepraszam. Zgłaszał się pan Marcin Zawila.

SENATOR  
**MARCIN ZAWIŁA**

Ja przepraszam, jestem senatorem pierwszą kadencją i w związku z tym nie uczestniczyłem we wcześniejszych spotkaniach. Ja chciałbym dopytać – w świetle tego pręgierza senackiego, o którym mówił tutaj pan senator. Ja tam nie czuję... Jeżeli ktoś by chciał chłostać, to ja jestem do dyspozycji.

A mam takie pytanie: czy ta aplikacja była?

*(Głos z sali: Nie.)*

Czy ona... Bo ja rozumiem, że bez tej aplikacji...

*(Wypowiedź poza mikrofonem)*

...cała ustawa jest funta kłaków warta.

(Głos z sali: No.)

(Przewodniczący Jerzy Fedorowicz: Dokładnie o to chodzi.)

(Głos z sali: Dokładnie.)

Czyli cokolwiek byśmy powiedzieli, bez aplikacji ani jedna ustawa, ani druga nie działa. A więc sprawa wydaje mi się być oczywista.

(Głos z sali: Dokładnie o to chodzi.)

Ja sądzę, że pan prezydent Rzeczypospolitej w swojej mądrości zrozumie tę wyjątkową sytuację, że uchwalono ustawę, która nie miała w ogóle oprzyrządowania i realnie nie mogła wejść w życie. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY  
JERZY FEDOROWICZ**

Dziękuję bardzo.

Pani Minister, proszę o odpowiedź w takim razie.

**SEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO  
BOŻENA ŻELAZOWSKA**

Otóż ja bardzo dziękuję panom senatorom za te pytania.

Odpowiadając panu senatorowi Skurkiewiczowi, chcę przypomnieć – bo ja myślałam, że to już wyraźnie wybrzmiało – dlaczego to jest tak późno. Absolutnie nie chcemy stawiać państwa pod pręgierzem. Nie taki jest nasz cel.

A ten czas był właśnie moim zdaniem stracony, niestety, na druk ustawy i ścieżkę ustawy rządowej. Najpierw ten projekt był rządowy i tak go procedowaliśmy. I to nam zabrało ponad miesiąc. Stwierdziliśmy, że jednak ta ścieżka jest...

(Senator Wojciech Skurkiewicz: Dobrze, że pani minister...)

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Tak, tak...

(Przewodniczący Jerzy Fedorowicz: ...powiedział, że nie będzie przerywał...)

Właśnie.

(Głos z sali: Obiecał.)

I ja już to państwu w pierwszych zdaniach wytłumaczyłam...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Głos z sali: Cii!)

O tym rozmawialiśmy też w trakcie debaty sejmowej, długiej debaty. Chyba 2 czy 3 godziny trwała debata sejmowa.

A odpowiadając na drugie pytanie pana senatora... Wiecie państwo, ten projekt był procedowany tuż przed wyborami, 2 miesiące przed wyborami. Wiemy, że określone środowiska go popierały. Oczywiście jako posłowie z komisji kultury byliśmy przeciwni takim zmianom, tak daleko idącym, liberalizującym te przepisy. Później okazało się też, że nie zostały zabezpieczone żadne środki finansowe na realizację zapisów tej ustawy. Po wycieniach ministerstwa okazało się, że to są duże pieniądze. One by praktycznie pochłonęły cały tegoroczny budżet – te zmiany, przygotowanie aplikacji, zatrudnienie nowych osób zarówno u wojewódzkich konserwatorów zabytków, jak i w ministerstwie kultury. Po prostu dzisiaj absolutnie nie jesteśmy finansowo i w sensie ludzkim przygotowani do realizacji tych zapisów.

Jeżeli ta ustawa nie wejdzie w życie pierwszego i ten czas zostanie wydłużony, to będzie działała stara ustawa, będą działały stare zapisy, dotychczasowe, które nie są złe. One... Tak jak mówię, ustawa jest do poprawienia...

(Przewodniczący Jerzy Fedorowicz: Przepraszam, pani minister już o tym mówiła.)

Tak. Dziękuję bardzo.



PRZEWODNICZĄCY  
**JERZY FEDOROWICZ**

Dziękuję bardzo.  
Proszę państwa, pani przewodnicząca Halina Bieda.

SENATOR  
**HALINA BIEDA**

Dziękuję bardzo.  
Pani minister już powiedziała, że nie było zabezpieczonych środków, ja tylko przypomnę, że projekt budżetu został złożony jeszcze przez stary rząd. Ja rozumiem, że w tym projekcie...  
(*Wypowiedzi w tle nagrania*)  
...i w środkach ministerstwa kultury nie było zabezpieczenia.  
A czy jakiegokolwiek prace w rządzie przy projekcie tej poprzedniej ustawy, którą my procedowaliśmy w lipcu 2023 r... Czy były w ogóle ślady jakiegokolwiek zainteresowania tą aplikacją?

PRZEWODNICZĄCY  
**JERZY FEDOROWICZ**

Proszę, Panie Senatorze. Pan senator Wojciech Skurkiewicz.

SENATOR  
**WOJCIECH SKURKIEWICZ**

Dziękuję bardzo.  
Pani przewodnicząca Bieda zapytała o aplikację, a ja bym chciał wiedzieć, jaki jest szacunkowy koszt, że państwo tak utyskujecie, że ministerstwo kultury nie ma środków finansowych w budżecie...  
(*Wypowiedź poza mikrofonem*)  
Ale są jeszcze rezerwy – ja pragnę przypomnieć. Są rezerwy, są odpowiednie środki i można z nich korzystać.  
(*Wypowiedź poza mikrofonem*)  
Pani Senator, ale to państwo mówiliście, że macie pomysł na rządzenie na pierwsze 100 dni. I dzisiaj pokazujecie, że zawalacie. Przez 4 lata tutaj, w Senacie...  
(*Poruszenie na sali*)  
Przez 4 lata tutaj, w Senacie przy każdej ustawie państwo się pastwiliście nad rządem Prawa i Sprawiedliwości, że jest za późno, że jest źle, że jest nieprzygotowany. A dzisiaj wchodzicie w te same buty i robicie to samo. Tak więc, Szanowni Państwo, szanujmy się.  
Pani Minister, jaki to jest koszt, jeżeli chodzi o przygotowanie tej aplikacji?  
(*Wypowiedź poza mikrofonem*)  
Bo to jest rzecz, która... Nie wydaje mi się, żeby ona była tak niesamowicie kosztowna, że w budżecie ministerstwa kultury takie środki się nie znajdują.

PRZEWODNICZĄCY  
**JERZY FEDOROWICZ**

Dziękuję, Panie Senatorze.  
Myślę sobie, że to nie jest czas na polityczne wystąpienia: kto co komu. To jest czysta sprawa. Nie było pieniędzy, nie ma, nie udało się. Nie rozkręcajmy...

*(Wypowiedź poza mikrofonem)*

Dziękuję bardzo.

Pani Minister, proszę o odpowiedź.

*(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bożena Żelazowska:*  
W tym temacie poproszę o szczegółowe wyjaśnienie pana dyrektora, dlatego że prace wyliczeniowe trwały już wtedy, kiedy ta ustawa była procedowana w poprzedniej kadencji.)

Pan dyrektor Jakub Wiśniewski.

ZASTĘPCA DYREKTORA DEPARTAMENTU OCHRONY ZABYTKÓW  
W MINISTERSTWIE KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO  
**JAKUB WIŚNIEWSKI**

Tak jest.

Szanowni Państwo!

Koszt tej ustawy jest bardzo złożony, bo poza kosztem samej aplikacji on obejmuje koszt zatrudnienia w każdym wojewódzkim urzędzie ochrony zabytków i w każdej delegaturze wojewódzkiego urzędu ochrony zabytków co najmniej 1 archeologa. I obejmuje koszty zatrudnienia osób również w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a właściwie powołania nowego wydziału, który zajmowałby się rozpatrywaniem wniosków dotyczących nagród za znalezienie zabytków – co chcę podkreślić – które są własnością Skarbu Państwa. Ponieważ zabytki archeologiczne zawsze są własnością Skarbu Państwa. Nowe przepisy przewidują taką sytuację, że jeżeli odnajdzie się zabytek, to państwo polskie za zwrócenie swojej własności płaci takiej osobie – jak rozumiem, za to, że nie przywłaszczyła ona sobie tego zabytku...

*(Przewodniczący Jerzy Fedorowicz: Panie Dyrektorze...)*

...w sposób nielegalny.

*(Przewodniczący Jerzy Fedorowicz: Przepaszam na chwileczkę. Pytanie było tylko o koszty aplikacji. Czy może pan je określić?)*

*(Głos z sali: Tylko aplikacji.)*

*(Przewodniczący Jerzy Fedorowicz: Nic więcej.)*

Nie, nie, nie. Panie Senatorze, ja nie mogę określić kosztów samej aplikacji, ponieważ ta nowelizacja ustawy obejmuje kilkanaście przepisów. Ona objętościowo miała kilkanaście stron. Państwo legislatorzy...

*(Przewodniczący Jerzy Fedorowicz: To w takim razie przepaszam, Panie Dyrektorze.)*

...przekażą...

*(Przewodniczący Jerzy Fedorowicz: Czy pan zgadza się otrzymać...)*

Mogę przekazać na piśmie.

*(Przewodniczący Jerzy Fedorowicz: ...na piśmie?)*

Jak najbardziej. Pełne wyliczenia.

*(Przewodniczący Jerzy Fedorowicz: Bo jeżeli to wymaga...)*

Kompleksowe.

*(Przewodniczący Jerzy Fedorowicz: ...aż takich zabiegów, to nie jesteśmy w stanie tego zrobić.)*

SENATOR

**BARBARA ZDROJEWSKA**

Ja bym poprosiła, żeby jednak jakieś ogólne koszty podać. Przecież to nie jest żaden problem. Będziemy teraz czekać na odpowiedź z ministerstwa?

*(Senator Wojciech Skurkiewicz: Pani Przewodnicząca...)*

My jutro debatujemy nad tym.

*(Senator Wojciech Skurkiewicz: ...głosowanie pewnie będzie w dniu jutrzejszym.)*

*(Wypowiedź poza mikrofonem)*

Pismo może być. Tak.

SENATOR

**WOJCIECH SKURKIEWICZ**

Ja myślałem, że państwo, przychodząc na posiedzenie komisji, co do clou tej ustawy są szczególnie przygotowani. Koszt samej aplikacji, nic więcej.

*(Wypowiedź poza mikrofonem)*

Bo wiadomo, że ustawa jest złożona, potrzebuje wiele...

*(Wypowiedź poza mikrofonem)*

Ja nie chcę przeliczania na etaty – ile etat tu, a ile etat tam...

*(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bożena Żelazowska: Pierwsze wyliczenia...)*

PRZEWODNICZĄCY

**JERZY FEDOROWICZ**

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

*(Wypowiedź poza mikrofonem)*

Przepraszam.

Pani Minister, proszę spokojnie odpowiedzieć. Wszystko jest w porządku. To jest normalna procedura, która trwa.

SEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

**BOŻENA ŻELAZOWSKA**

Pierwsze wyliczenia wskazywały, że będzie to ok. 3 miliardów, ale po takich naszych dodatkowych analizach okazało się, że ta kwota może być większa.

PRZEWODNICZĄCY

**JERZY FEDOROWICZ**

Dziękuję bardzo.

*(Senator Wojciech Skurkiewicz: Przepraszam, ale 3 miliardy za całość...)*

*(Głos z sali: Mikrofon proszę włączyć.)*

*(Wypowiedzi w tle nagrania)*

*(Senator Wojciech Skurkiewicz: Za całość.)*

*(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bożena Żelazowska: Aplikacja, etaty...)*

*(Senator Wojciech Skurkiewicz: Wszystko.)*

*(Głos z sali: Tak.)*

*(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bożena Żelazowska: Ale to...)*

*(Senator Wojciech Skurkiewicz: Proszę odpowiedzieć na piśmie...)*

*(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bożena Żelazowska: Nawet...)*

*(Senator Wojciech Skurkiewicz: ...ile państwo przewidujecie...)*

Panie Ministrze, Panie Senatorze, proszę mówić do mikrofonu.

SENATOR

**WOJCIECH SKURKIEWICZ**

Tak. To ja jednak proszę o przygotowanie na piśmie...

*(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bożena Żelazowska: Dobrze.)*

...informacji. Bo państwo nie wiecie, ile ta aplikacja w całości...

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bożena Żelazowska: Wiemy.)

A więc proszę na piśmie...

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bożena Żelazowska: Wiemy, Panie Senatorze.)

Bo 3 miliardy a 3 miliony czy 7 milionów...

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bożena Żelazowska: Nie, nie, nie...)

PRZEWODNICZĄCY

**JERZY FEDOROWICZ**

Dziękuję bardzo.

(Senator Wojciech Skurkiewicz: To nie jest aplikacja...)

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Proszę mi dać prowadzić...

Będzie przygotowana odpowiedź na piśmie.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bożena Żelazowska: Tak.)

Zamykam na razie to.

Jeszcze, nim przystąpimy do głosowania, poproszę naszych gości.

Pan profesor. Proszę o krótkie sformułowanie, bo do celu już doszliśmy. Czyli pan prof. Andrzej Michałowski, prezes zarządu głównego.

Bardzo proszę.

PREZES ZARZĄDU GŁÓWNEGO STOWARZYSZENIA NAUKOWEGO  
ARCHEOLOGÓW POLSKICH

**ANDRZEJ MICHAŁOWSKI**

Szanowni...

(Przewodniczący Jerzy Fedorowicz: Przepraszam, to potrwa chwilę, Panie Senatorze. Przepraszam.)

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo Senatorowie!

Jest nam bardzo miło. I bardzo chciałbym podziękować ministerstwu za to, że wysłuchało głosu eksperckiego.

Te argumenty, które tutaj padały ze strony ministerstwa, my podnosiliśmy w tej... Akurat tak się składa, że jesteśmy we trójkę i mniej więcej taki sam skład był w zeszłym roku w lipcu w Senacie. Te wątpliwości, które zaważyły na tym, że teraz musimy odsunąć tę ustawę, środowisko archeologiczne, środowisko naukowe podnosiło już w trakcie tworzenia ustawy z roku 2023. Wskazywaliśmy na koszty, na bardzo wysokie koszty szacunkowe. Oczywiście nie znaliśmy pełnych możliwych kosztów, które pojawiają się w związku z tym, że rynek usług IT jest bardzo dynamicznym rynkiem, niemniej jednak wskazywaliśmy też, że nie ma szansy, nie ma możliwości na wejście tej ustawy w życie w dniu 1 maja. I wskazywaliśmy na straty, które ta ustawa może wprowadzić w dziedzictwie. Czyli na to, co wskazała pani minister.

To, że znajdujemy się...

PRZEWODNICZĄCY

**JERZY FEDOROWICZ**

Oddaję głos panu senatorowi Hamerskiemu. Przepraszam bardzo, ale nie zauważyłem... Proszę włączyć mikrofon.

(Brak nagrania)

SENATOR

**JAN HAMERSKI**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Z wypowiedzi pana profesora wynika, że pan przewodniczący zaprosił tylko 1 stronę tej debaty, która się odbyła w roku ubiegłym. Bo nie wiem, czy jest reprezentowane środowisko eksploratorów, którzy również byli tym zainteresowani. A więc mamy możliwość wysłuchać tylko 1 strony.

Mam takie pytanie do pani minister. O ile pamiętam, była onegdaj mowa o tym, że będzie w którymś z województw wdrażany taki program pilotażowy. Czy coś w tej materii było realizowane? Dziękuję bardzo.

*(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bożena Żelazowska: To proszę, pan dyrektor odpowie.)*

*(Wypowiedzi w tle nagrania)*

ZASTĘPCA DYREKTORA DEPARTAMENTU OCHRONY ZABYTEKÓW  
W MINISTERSTWIE KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

**JAKUB WIŚNIEWSKI**

To ja nie odpowiem. Projekt pilotażowy skończy się w czerwcu. On dotyczy...

*(Wypowiedź poza mikrofonem)*

Tak, on nie jest zakończony. Rozpoczął się w trakcie prac nad tą ustawą i był niezależny. A dotyczy generalnie weryfikacji granic stanowisk archeologicznych, które znajdują się w ewidencjach zabytków, ponieważ dotychczas tego rodzaju przedsięwzięcie obejmujące cały kraj nie zostało zrealizowane. Ten projekt skończy się pod koniec czerwca tego roku. I będą dane dotyczące granic stanowisk archeologicznych.

Chcę państwu przypomnieć, że jeżeli nowelizacja nie zostanie uchylona, oznaczać to będzie bezwzględny zakaz poszukiwania zabytków na obszarach stanowisk archeologicznych. A więc jeżeli nie będzie danych dotyczących stanowisk archeologicznych, to wykonanie tego przepisu będzie bardzo utrudnione i potencjalnie będzie narażało poszukiwaczy na popełnianie czynów zabronionych. Jest to również istotne, ponieważ przepis mówi o tym, że poza stanowiskiem archeologicznym, i oczywiście całą kategorią innych obszarów wyjętych z możliwości poszukiwania zabytków, jest jeszcze strefa w odległości 10 m od granic stanowiska. A więc tak naprawdę wyznaczenie granic, oczywiście mniej lub bardziej doskonałych, jest kluczowe dla realizowania nowelizacji, ale też jest kluczowe dla tworzenia aplikacji. W aplikacji te obszary muszą się znaleźć, ponieważ osoba poszukująca zabytków musi wiedzieć, czy wchodzi na obszar zabroniony. I chcę też powiedzieć, że jeśli chodzi o obszar zabroniony, to przepisy ustawy ustalają maksymalną karę 2 lat pozbawienia wolności. A więc to nie jest bagatelna rzecz. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY

**JERZY FEDOROWICZ**

Chciałaby zabrać głos pani senator Barbara Zdrojewska.

Proszę bardzo.

SENATOR

**BARBARA ZDROJEWSKA**

Jeszcze raz przypomnę nasze wątpliwości dotyczące tej ustawy. Ona teraz jest procedowana w szybkim trybie, ale wtedy też była procedowana zupełnie niezrozumiale w zadziwiająco szybkim trybie. Chciałabym zwrócić uwagę, że mówimy tutaj o 3 miliardach zł. Może w przypadku innych budżetów, np. obrony narodowej, to jest niewiele pieniędzy, ale w przypadku ministerstwa kultury to jest połowa budżetu. Szanowni Państwo, jeżeli takiej kwoty się nie przewiduje w budżecie... Tutaj

nie było innego wyjścia, jeśli chodzi o obecny rząd, ale myślę, że wszyscy wspólnie powinniśmy się zastanowić, co się działo z tym projektem, skąd on się wziął tak szybko i dlaczego on generuje tak ogromne koszty. Zostawiam tę kwestię wszystkim państwu do przemyślenia.

*(Wypowiedź poza mikrofonem)*

Tak. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY  
**JERZY FEDOROWICZ**

Dziękuję bardzo, Pani Przewodnicząca.

*(Wypowiedź poza mikrofonem)*

Panie Senatorze, Janku Hamerski, chciałbym pana uprzejmie poinformować, że nikogo nie zapraszałem, dlatego że to posiedzenie komisji miało odbyć się w trybie, do którego jesteśmy zobligowani. W związku z tym nie ma z mojej strony żadnego gestu w tę czy w inną stronę. Nasi goście sami chcieli tutaj być, bo mieli o tym informację. Tak że ja nie stosuję tutaj żadnej... My jesteśmy z Krakowa, więc wiemy, że jesteśmy...

*(Senator Jan Hamerski: Ja nie jestem z Krakowa.)*

Ale z tego województwa.

Pani Minister...

*(Brak nagrania)*

PRZEWODNICZĄCY  
**JERZY FEDOROWICZ**

Chciałbym poprosić pana prof. Urbańczyka o krótką wypowiedź.

KIEROWNIK KATEDRY ARCHEOLOGII PRADZIEJÓW I ŚREDNIOWIECZA EUROPY  
W INSTYTUCIE ARCHEOLOGII NA WYDZIALE NAUK HISTORYCZNYCH I SPOŁECZNYCH  
NA UNIWERSYTECIE KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO  
**PRZEMYSŁAW URBAŃCZYK**

Proszę państwa, fascynujące są te niuanse procesu legislacyjnego, ale chciałbym odnieść się do meritum tej nieszczęsnej poprawki, która będzie należała do czarnych kart historii Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, bo ono samo wspierało jawne złamanie art. 5 konstytucji i podważało swój obowiązek dbania o dziedzictwo narodowe. To absolutnie skandaliczne. I tu podteksty polityczne były. Nasze środowisko archeologiczne ta nowelizacja wyjątkowo zjednoczyła. Wszyscy – i muzealnicy, i konserwatorzy, i pracownicy naukowcy – zgodni byli co do tego, że jest to skandaliczne obniżenie poziomu ochrony dziedzictwa narodowego.

Chciałbym zapytać pana senatora, czy gdyby były omawiane jakieś nowelizacje ustawy o ochronie zdrowia, też uważałby pan, że trzeba wzywać amatorów lekarzy i zapytać ich o opinię. No nie.

*(Wypowiedź poza mikrofonem)*

Są pewne uprawnienia, które umożliwiają prowadzenie pewnych badań i pewnych prac. Tutaj obowiązują reguły życia społecznego i nie powinniśmy ich przekraczać, bo amatorów różnych spraw, również koncepcji płaskiej Ziemi, też jest bardzo dużo. Przepraszam. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY  
**JERZY FEDOROWICZ**

Dziękuję, Panie Profesorze.

Pan senator Jan Hamerski.

Proszę bardzo.

SENATOR

**JAN HAMERSKI**

Panie Profesorze, czas znachorów minął. Dla mnie lekarz...

*(Głos z sali: W kinie nie.)*

Znachor został, chwała Bogu, tylko w kinie.

Jeśli chodzi o lekarzy, muszę panu powiedzieć, Panie Profesorze, że jak byłem młodym człowiekiem, to leczyli mnie felczerzy. Dla mnie to był też lekarz. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY

**JERZY FEDOROWICZ**

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

I pani minister na zakończenie dyskusji.

Proszę.

SEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

**BOŻENA ŻELAZOWSKA**

Otóż mamy świadomość tego, że czas, w którym przyszło nam pracować nad zmianami do tej ustawy, był bardzo krótki i trudny. Mam nadzieję, że ten rok pozwoli na to, aby środowiska archeologów i środowiska naukowe mogły usiąść przy stole z detektorystami i abyśmy mogli w ministerstwie, wspólnie ze specjalistami, wypracować dobre zapisy tej ustawy. Na to liczę i o to państwa proszę. Mam nadzieję, że w przyszłym roku przed 1 maja będziemy mieli przygotowaną nową ustawę, która pogodzi środowiska i w której będą nowe, dobre rozwiązania dotyczące konserwacji zabytków.

PRZEWODNICZĄCY

**JERZY FEDOROWICZ**

Dziękuję bardzo.

Zamykam dyskusję.

Zgłaszam wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Kto z państwa jest za? (6)

Kto jest przeciw? (3)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Wniosek został przyjęty.

Dziękuję serdecznie.

SEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

**BOŻENA ŻELAZOWSKA**

Dziękuję.

Mam tylko prośbę i apel w sprawie jutrzejszego dnia i obrad. Jutro w Senacie, w ramach punktu piątego, jest debata nad tą ustawą. Otóż, Drodzy Państwo, sytuacja jest taka – i proszę mi tutaj pomóc – że ja muszę być o tej samej godzinie w zamku, bo mam wygłosić referat...

*(Senator Wojciech Skurkiewicz: Pani Minister, pismo do marszałek...)*

...na temat konserwacji zabytków. Czy jeżeli byliby przedstawiciele ministerstwa w osobach panów dyrektorów, Panie Przewodniczący...

PRZEWODNICZĄCY  
**JERZY FEDOROWICZ**

Ja się zgadzam, ale o tym decyduje pani marszałek Senatu, która też na pewno się na to zgodzi.  
(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bożena Żelazowska: Dobrze.*)

SENATOR  
**BARBARA ZDROJEWSKA**

Ale ogólnie praktyka jest...  
(*Wypowiedź poza mikrofonem*)  
Przepraszam. Na pewno się zgodzi.  
(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Po pierwsze, nie mówmy za panią marszałek. Po drugie, praktyka jest jednak taka, że jest minister, sekretarz lub podsekretarz stanu. Ja nie mówię tego przeciwko pani minister, tylko proszę, żeby traktować to jako wyjątek.

SEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO  
**BOŻENA ŻELAZOWSKA**

Ja też chciałabym, żebyście państwo potraktowali to jako sytuację wyjątkową, i bardzo za to przepraszam. Właśnie jutro, 18 kwietnia, o tej samej godzinie po prostu muszę być na zamku.  
(*Senator Jan Hamerski: Zdarzają się takie sytuacje losowe, Pani Minister. Myślę, że nie będzie problemu.*)

Bardzo państwu dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY  
**JERZY FEDOROWICZ**

Dziękuję bardzo.  
Minuta przerwy technicznej. Dziękuję gościom...  
(*Głos z sali: A sprawozdawca?*)  
Oczywiście. Proszę o wybranie sprawozdawcy.  
(*Senator Barbara Zdrojewska: Senator Halina Bieda?*)  
(*Wypowiedź poza mikrofonem*)  
Tak. Czy pani się zgadza?  
(*Senator Halina Bieda: Tak.*)  
W takim razie pani senator Halina Bieda będzie naszym sprawozdawcą.  
Dziękuję bardzo.  
Teraz będzie minuta przerwy technicznej, a potem zajmiemy się wystawami.

(*Przerwa w obradach*)

PRZEWODNICZĄCY  
**JERZY FEDOROWICZ**

Proszę państwa, rozpoczynamy drugą część naszego posiedzenia.  
Zaopiniowanie wystawy... Gdzie ja to mam, Aniu?  
(*Starszy Sekretarz Komisji Kultury i Środków Przekazu Anna Gmaj: Tutaj.*)  
Nie. O, mam tutaj.



Opinia komisji w sprawie wniosku senator Haliny Biedy o zorganizowanie w Senacie wystawy. Proszę bardzo, pani przewodnicząca Halina Bieda.

SENATOR

**HALINA BIEDA**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

W ubiegłym roku Senat podjął uchwałę o ustanowieniu roku 2024 Rokiem Czesława Miłosza. W programie było m.in. przygotowanie wystawy. Wystawa zostanie przygotowana przez wydawnictwo Znak. Będą wykorzystane oryginalne zdjęcia. Wydawnictwo posiada wszelkie prawa autorskie. Ta wystawa będzie po raz pierwszy prezentowana u nas, w Senacie. Chcemy otworzyć wystawę 26 czerwca, w przededniu rocznicy urodzin Czesława Miłosza. Jeśli są jakieś pytania, to chętnie na nie odpowiem.

PRZEWODNICZĄCY

**JERZY FEDOROWICZ**

Otwieram... A nie, najpierw pani... Proszę się przedstawić. Nie jest pani wpisana na listę. Przepraszam.

*(Starszy Sekretarz Komisji Kultury i Środków Przekazu Anna Gmaj: Pani dyrektor.)*

Wiem, że pani dyrektor, ale nie jest pani wpisana na listę.

DYREKTOR BIURA EDUKACJI, PROMOCJI I WYDAWNICTW W KANCELARII SENATU

**ANNA PARADOWSKA-NATURSKA**

To ja się przedstawię.

Anna Paradowska-Naturska, Biuro Edukacji, Promocji i Wydawnictw.

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący.

Szanowny Panie Marszałku! Szanowni Państwo Senatorowie!

Krótko przedstawię opinię techniczną. Jeżeli chodzi o koszty dotyczące tej wystawy, które są po stronie Kancelarii Senatu, to będzie to ok. 2,5 tysiąca zł. Związane są one z wydrukiem plansz zaprojektowanych przez organizatora. Poza tym standardowo zapewniamy druk i wysyłkę zaproszeń. Tak jak pani senator już powiedziała, wystawa jest zaplanowana na 26 czerwca w przerwie obrad Senatu.

Ważna informacja praktyczna. W tym samym czasie, od 4 czerwca, będzie prezentowana wystawa jubileuszowa, która jest przygotowywana przez Kancelarię Senatu z okazji 35-lecia odrodzonego Senatu. Dlatego ta wystawa będzie zorganizowana na parterze.

PRZEWODNICZĄCY

**JERZY FEDOROWICZ**

Dziękuję bardzo.

Czy są w tej sprawie jakieś głosy w dyskusji? Nie ma.

Przechodzimy do głosowania.

Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem wniosku? (8)

Jednogłośnie za.

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, zastąpię na sekundę panią senator Agnieszkę Gorgoń-Komor. Wiemy, że ta wystawa ma charakter społeczny, porusza bardzo poważny problem. Tytuł wystawy: „Nie oceniaj mnie! To nie moja wina#ChorujęNaOtyłość”. To jest bardzo poważny problem. Nie wszystkich on dotyczy.

*(Wypowiedzi w tle nagrania)*

Jednym słowem taka wystawa jest bardzo potrzebna. Jeżeli państwo się zgodzicie z moją opinią, poproszę panią dyrektor o skomentowanie przygotowań do tej wystawy.

Proszę powiedzieć, kiedy ona ma się odbyć.

**DYREKTOR BIURA EDUKACJI, PROMOCJI I WYDAWNICTW W KANCELARII SENATU  
ANNA PARADOWSKA-NATURSKA**

Dziękuję bardzo.

Wystawa jest zaplanowana na 22 maja. W tym samym terminie jest też planowane otwarcie wystawy, która była już omawiana na wcześniejszym posiedzeniu komisji, poświęconej Władysławowi Zamoyskiemu. Wystawa poświęcona Władysławowi Zamoyskiemu będzie prezentowana na pierwszym piętrze, w holu Senatu. Dlatego proponujemy, żeby tę wystawę zorganizować na parterze w budynku Senatu. Termin jest uzgodniony też z gabinetem pani marszałek. Otwarcie zaplanowano wyjątkowo na troszeczkę późniejszą godzinę, na godzinę 14.00, z uwagi na wcześniejszą wystawę poświęconą Zamoyskiemu.

Jeżeli chodzi o koszty po stronie Senatu, to praktycznie nie istnieją, to znaczy nie ma kosztów. Zapewniamy użyczenie senackiego systemu wystawienniczego, koordynację montażu i demontażu, tradycyjnie również zapewniamy przygotowanie i wysyłkę zaproszeń.

Wystawa ma charakter premierowy. Jeszcze na tym etapie nie mamy wizualizacji tej wystawy. To tyle, jeśli chodzi o opinię techniczną. Gdyby trzeba było dopowiedzieć coś więcej, to tutaj mam od pani senator wniosek.

**PRZEWODNICZĄCY  
JERZY FEDOROWICZ**

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do głosowania, chyba że są jakieś zgłoszenia do dyskusji. Nie ma.

Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem wniosku? (8)

Jednogłośnie za.

Dziękuję bardzo.

Spotkamy się na następnym posiedzeniu komisji na początku maja. Będziemy rozmawiać o sytuacji teatrów i o ustawie o zawodzie artysty.

Dziękuję.

Zamykam posiedzenie komisji.

*(Koniec posiedzenia o godzinie 14 minut 47)*



**Kancelaria Senatu**

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Biuro Edukacji, Promocji i Wydawnictw,

Dział Wydawniczy